

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobkyně: **F. B.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Poděbradská 173/5, 190 00 Praha 9 – Vysočany

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2024, č.j. OAM-1156/ZA-ZA11-K10-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2024 č.j. OAM-1156/ZA-ZA11-K10-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podané dne 22. 8. 2023 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje.

II. Obsah žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2. Žalobkyně namítala, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav, nedostatečně se zabýval zprávami o zemi původu a nesprávně posoudil existenci a závažnost důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Zopakovala svůj azylový příběh, kdy opustila X z důvodu zhoršující se bezpečnostní situace, v X byla zadržena kvůli nesprávnému nošení hidžábu a za účast na demonstracích na podporu ženských práv, rovněž byla neoprávněně obviněna z kolaborace s rádiem X, která má kritický postoj k X režimu, během zadržení byla bita a znásilněna, což způsobilo hluboká fyzická a psychická traumata. Po příjezdu do ČR se zapojila do protivládních aktivit, účastnila se demonstrací a vyjadřovala své názory na sociálních sítích. Poukazovala na svoji léčbu u klinických psychologů a psychiatrů v souvislosti s jejími depresi, úzkostmi, traumaty a ADHD, má problém se soustředit a je léčena antidepresivy, k čemuž doložila lékařské zprávy. Léčí se i nadále, snaží se najít volnou kapacitu v centru ADHD, aby mohla podstoupit důkladnou diagnostiku na základě doporučení své ošetřující lékařky, kapacity jsou však nedostatečné, další zprávy žalobkyně přiloží v průběhu řízení. Nyní předkládá soudu zprávu od školního psychologa, která potvrzuje problémy s koncentrací, depresi a úzkostmi.
3. Poukazovala na to, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutečnostem, v důsledku toho nesprávně aplikoval § 12 a § 14a zákona o azylu. Nesouhlasila s tím, že by její výpověď byla nevěrohodná, poukázala na judikaturu, dle které nemá žadatel o mezinárodní ochranu povinnost prokazovat své důvody jinak, než vlastní věrohodnou výpověď, správní orgán má vyvrátit obavy žadatele spolehlivě na základě řádně zjištěného skutkového stavu a nikoli subjektivních domněnek, v situaci důkazní nouze se uplatní zásada „v pochybnostech ve prospěch žadatele“, která je ještě posílena, pochází-li žadatele ze země se špatným stavem dodržování lidských práv, kterou je bezpochyby i X, kde se situace aktuálně zhoršuje. Dále argumentovala tím, že nesrovnalosti mohou mít i jiné vysvětlení než účelovost výpovědi, žalovaný má být objektivní a nestranný, žadateli rovněž musí být dána možnost, aby se vyjádřil ke zjištěným rozporům a nesrovnalostem, k tomu rovněž viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Azs 16/2010-239. Domnívala se, že žalovanému předložila věrohodné vysvětlení, proč v její výpovědi došlo k rozporům, přiložila i lékařskou zprávu, léčí se u psychiatricky, což je velmi podstatné pro hodnocení její věrohodnosti. Žalovaný se to snažil bagatelizovat na základě populárně naučných článků ohledně poruchy ADHD, znevažoval léčbu žalobkyně u psychiatricky, žalovaný přitom nemá odborné znalosti k hodnocení mentálního stavu žalobkyně, měl vyjít z toho, že se žalobkyně léčí na psychiatrii a vzít to v potaz. Je známo, že lidé s ADHD mohou mít potíže s udržením konzistence ve svých vyprávěních kvůli povaze jejich poruchy. Pokud měl správní orgán pochybnosti o vlivu jejího onemocnění, mohl si nechat obstarat odborný posudek.
4. Namítala, že její tvrzení jsou v souladu s informacemi o zemi původu, žalovaný však tyto informace cíleně nevzal v potaz. Uvedla, že situace žen je stále obtížná s mnoha omezeními, jsou časté zprávy o genderové diskriminaci, násilí na ženách a omezení svobody projevu a shromažďování, situace v oblasti lidských práv je nedostatečná a velmi zhoršená, zvláště po smrti M. A., kdy došlo k rozsáhlým protestům, bezpečnostní síly reagovaly tvrdě, byl vysoký počet úmrtí a tisíce zadržovaných včetně dětí, se zadržnými bylo brutálně zacházeno, stav detenčních zařízení je znepokojivý, došlo k nárůstu poprav, zpřísnilo se vynucování povinného zahalování včetně trestů situace je vážná, v případě návratu žalobkyně do X by bylo zcela jistě omezeno její právo na svobodu projevu a přesvědčení, mohlo by dojít k jejímu zadržení a mohla by opětovně čelit mučení, nelidskému zacházení a sexuálnímu Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

násilí ze strany policie. K tomu poukázala na zprávu Aktualizace o lidských právech v X Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z června 2023, zprávu OSN Novinky Rekordní počet poprav, masové zatýkání a zadržování z června 2023 a zprávu X: Kritická situace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z listopadu 2022.

5. Navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný poznamenal, že z výčtu zákonných ustanovení v žalobě není zřejmé, jakým způsobem žalovaný konkrétně dle názoru žalobkyně to které ustanovení porušil. Z odborného výkladu a judikatury není zřejmé, které skutečnosti žalobkyně na rozdíl od žalovaného označuje za věrohodné a proč, chybí podpoření takových úvah konkrétními výtkami. Není ani zřejmé, jak měl žalovaný porušit zásadu in dubio pro reo, žaloba neuvádí žádný konkrétní příklad tvrzení, které žalovaný hodnotil v neprospěch žalobkyně, ačkoli jej měl hodnotit v její prospěch. Neoznačila ani konkrétní rozpory a způsob, jak měl žalovaný postupovat.
7. Žalobkyně ani věrohodně nevysvětila, proč k rozporům došlo, obecné konstatování, že nemoc ADHD předurčuje nevěrohodnost výpovědi nejenže neříká nic o tom, které části výpovědi byly touto nemocí ovlivněny, ale nevyplývá ani z obecně známých faktů o projevech této nemoci. Není ani zřejmé, z čeho žalobkyně dovozuje, že jí předložené informace (neznámo které) jsou v souladu s informacemi nezávislých zdrojů (kterých).
8. K obecné situaci X žen a dodržování lidských práv uvedl, že žádné uvedené skutečnosti nejsou individualizovaně svázány s konkrétním azylovým příběhem žalobkyně, která v nich osobně ani typově nefiguruje.
9. Žalobní námitky ustrnuly v podobě nesouhlasu se závěry správního orgánu, přičemž žalobkyně se nadále pokouší legalizovat si svůj pobyt na území ČR, který si vlastním zaviněním nezajistila, jiným způsobem, než na její situaci dopadá. Ani po zohlednění shromážděných informací o zemi původu netvoří skutečnosti prezentované žalobkyní logický předpoklad vystavení osoby žalobkyně riziku pronásledování či skutečného nebezpečí vážné újmy pro případ návratu do země původu.
10. Žalobní námitky považoval veskrze za obecné a nezpůsobilé zvrátit přijaté závěry, trval na zákonnosti napadeného rozhodnutí, žalobkyně musí svou situaci řešit pomocí zákona o pobytu cizinců. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Replika žalobkyně

11. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 22. 4. 2024 k posouzení její věrohodnosti uvedla, že se celou dobu držela jedné linie svého příběhu, tedy toho, že se opakovaně zúčastňovala demonstrací, při kterých byla násilně zadržena, příslušníci policie se k ní chovali špatně a hrubě, byla bita, mučena a znásilněna, pro případ návratu jí hrozí další zadržení, tvrdila též protivládní aktivity na území ČR, rovněž se bojí návratu kvůli svému odpadlictví od víry. Jako novou skutečnost nyní uvedla, že během návštěvy její sestry v X se policie přišla dotazovat rodičů, zda mají informace o pobytu žalobkyně. Měla za to, že odlišné informace poskytla pouze v detailech, uváděla přitom správnímu orgánu, že má problémy s pamětí a že se snaží traumatizující a ponižující zážitky vytěsnit, rovněž dokládala probíhající léčbu u

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

psychologa. Namítala, že u sexuálního násilí je nutné k prokazování přistupovat velmi citlivě, doplňující pohovor přitom prováděl muž, trval 7 hodin, žalobkyně se ohrazovala, že se cítí jako na výslechu, z toho plyne, že pohovor nebyl veden v citlivém duchu, žalobkyně navíc pochází z konzervativní země, kde není zvykem o takových věcech hovořit s cizími lidmi, natož s muži. Namítala, že má od lékaře diagnostikované úzkostné stavy a poruchu soustředění, není schopna se usilovně soustředit delší časový úsek, je tedy otázkou, nakolik lze brát vážně dílčí nesrovnalosti ve výpovědi žalobkyně. Jisté rozpory a nesrovnalosti přitom připouští i judikatura. Nelze ani argumentovat tím, že žalobkyně legálně vycestovala, neboť to automaticky nesnižuje míru pravděpodobnosti pronásledování či hrozící vážné újmy.

12. Byla přesvědčena, že splňuje důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, žalovaný měl její výpověď posoudit jako věrohodnou a následně se zabývat posouzením jednotlivých důvodů, právo pokojně se shromažďovat je politickým právem, v případě žalobkyně bylo potlačováno, navíc se jedná o přetrvávající problém v X.
13. Žalobkyni náleží též doplňková ochrana, neboť jí v případě návratu hrozí trest smrti nebo poprava, nebo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Žalovaný se k trestu smrti vyjádřil pouze v souvislosti s odpadlictvím od víry, měl však provést posouzení ve vztahu ke všem tvrzeným skutečnostem, situace v zemi se zhoršila zejména po protestech v roce 2022, v roce 2023 počet poprav narostl o 30 %, což X činí zemí s nejvyšší mírou poprav na obyvatele na světě. Poukazovala na tvrdé represe proti demonstrantům v letech 2022-2023 po smrti M. A., kdy tisíce z nich bylo uneseno, uvězněno, mučeno, mnohdy s následkem smrti, stovky z nich byly odsouzeny k trestu smrti, jejich rodinám je vyhrožováno nebo byli zatčeni, podmínky ve věznicích jsou špatné, s vězni je velmi špatně zacházeno. Dále v zemi desetitisíce žen čelí obtěžování, mučení a uvěznění za porušení zákona o hidžábu a veřejné odporování režimu, některé byly dokonce zabity, k tomu poukazovala na zprávu z internetového zdroje. Dále uváděla, že podle Amnesty International došlo v roce 2023 k děsivému nárůstu poprav, rovněž poukázala na zprávu této organizace dostupnou na internetu.
14. V další námitce vytýkala žalovanému, že ohledně odpadlictví od víry bagatelizoval problémy žalobkyně, země je dle ústavy islámskou republikou s oficiálním náboženstvím šíitským islámem, v lednu parlament upravil trestní zákoník tak, aby kriminalizoval urážku náboženství či islámu, nové ustanovení vystavuje náboženské skupiny vyššímu riziku pronásledování, muslimským občanům je zakázáno měnit nebo vzdát se svého náboženského přesvědčení, k tomu odkazovala na zprávu z internetu U.S. Department of State týkající se svobody náboženského vyznání z roku 2021.
15. Ze všech zpráv o zemi původu vyplývá, že X po protestech postupuje tvrdě proti demonstrantům a odpůrcům režimu, žalovaný tento vývoj v zemi vůbec nerefletoval, v případě žalobkyně musel shledat, že jí z důvodu účasti na demonstracích a ateismu v případě návratu hrozí trest smrti nebo poprava, popř. nebezpečí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení.

V. Obsah správního spisu

16. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně, státní příslušnice X, podala dne 22. 8. 2022 v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany, ke které poskytla dne 25. 8.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2023 údaje, uvedla, že se z důvodu své politické aktivity nemůže vrátit do vlasti, hrozilo by jí tam zadržení a uvěznění.

17. Při pohovoru dne 25. 8. 2023 úvodem uvedla, že se cítí zdravá, je schopná pohovoru, v průběhu žalobkyně své důvody rozvedla, z vlasti odcestovala v únoru 2022 z důvodu studia magisterského studijního programu na ČZÚ v Praze, vyřídila si vízum a legálně vlast opustila, měla dlouhodobý pobyt za účelem studia, ale kvůli pochybení o něj přišla, právník jí poradil požádat o azyl, v ČR žije a studuje její sestra, žalobkyně nyní nestuduje, ale chce se přihlásit na další studium. Popisovala svou účast na demonstracích ve vlasti, a to v letech 2018, 2019, a své opakované zadržení policií v letech 2018, 2019 a 2020, při tom nepoukazovala na násilné chování policie vůči své osobě během zadržení, vždy byla poté bez následků propuštěna, nebyla obviněna ani jinak stíhána či pokutována. Uváděla též své protirežimní příspěvky na sociálních sítích, které však již smazala. Rovněž uváděla, že při svém pobytu v Praze se účastnila tří demonstrací na podporu X žen. Je bez náboženského vyznání. Od událostí v roce 2020 navštěvuje psychologa a psychiatra, začala mít deprese a ztrátu paměti, léčí se i v ČR a užívá léky. Závěrem uvedla, že chtěla v ČR studovat, udělala však chybu, a proto musela požádat o azyl, k tlumočení ani obsahu protokolu neměla žádné námítky.
18. Dle lékařské zprávy MUDr. J. U. ze dne 25. 8. 2022 se žalobkyně u něj léčí od 4. 5. 2022, měla symptomy depresivní, občas úzkostné, užívá specifikované léky.
19. Dne 22. 11. 2023 byl s žalobkyní proveden podrobný doplňující pohovor, úvodem uvedla, že se cítí zdravá, je schopná pohovoru, k tlumočení ani obsahu protokolu žalobkyně neměla námitek.
20. Dle lékařské zprávy MUDr. A. B., psychiatrie, ze dne 27. 11. 2023 se u ní žalobkyně léčí od září, v popředí jejích obtíží jsou úzkostné a depresivní symptomy, je důvodné podezření, že od dětství trpí nediodagnostikovanou ADHD, zatím je léčena vyššími dávkami antidepresiv a anxiolytik, lékařka doporučuje specializované vyšetření na ADHD, které jí způsobuje obtíže spojené s neklidem, nesoustředěností resp. neschopností soustředit se delší dobu, než je krátký časový úsek. K tomu žalobkyně přiložila své vyjádření ze dne 29. 11. 2023.
21. Žalovaný shromáždil celkem pět zpráv týkajících se bezpečnostní a politické situace v zemi původu, včetně otázek svobody vyznání a situace náboženských menšin.
22. Dle protokolu o seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 19. 12. 2023 se žalobkyně nedostavila k seznámení se s podklady, byť před tím správnímu orgánu avizovala, že se dostaví a vyžádala si přítomnost tlumočníka. Následně dne 21. 12. 2023 předložila své vyjádření v řízení a k důkazu navrhla dvě další zprávy o zemi původu.
23. V napadeném rozhodnutí ze dne 4. 1. 2024 žalovaný neudělil mezinárodní ochranu v žádné její formě, vycházel zde zejména z nevěrohodnosti výpovědi žalobkyně, blíže se soud bude obsahem napadeného rozhodnutí zabývat v souvislosti s vypořádáním žalobních námitek.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

25. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
26. Předně soud konstatuje, že žalobní námitku týkající se nesprávného posouzení otázky odpadlictví od víry uplatněnou poprvé ve vyjádření žalobkyně ze dne 22. 4. 2024 považuje za opožděnou, dle § 71 odst. 2 s.ř.s. rozšířit žalobu o nové žalobní body lze pouze ve lhůtě pro podání žaloby. V daném případě lhůta pro podání žaloby uplynula dne 23. 2. 2024 (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Nejedná se přitom o rozvinutí již uplatněného žalobního bodu, ale o zcela novou samostatnou argumentaci, neboť v žalobě podané dne 21. 2. 2024 žalobkyně žádnou takovou námitku ani v zárodku neuvedla. Soud se tak pro jeho opožděnost tímto žalobním bodem blíže nezabýval. Z tohoto důvodu soud neprováděl ani dokazování zprávou U.S. Department of State, Report on International Religious Freedom: X, z roku 2021, na jejíž odkaz žalobkyně poukazovala.
27. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
28. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
29. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
30. K námitkám týkajícím se hodnocení věrohodnosti žalobkyně uvádí soud následující.
31. V řízení o mezinárodní ochranu má žalobce břemeno tvrzení, kdy je jeho povinností řádně a věrohodně vylicít, na jakých skutečnostech staví svou žádost o mezinárodní ochranu. Jinak je tomu v případě břemene důkazního, které je z důvodu specifické povahy tohoto řízení již výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Právě z toho důvodu, že žadatel má v tomto typu řízení často velmi omezené důkazní možnosti, je kladen zvláštní důraz na to, aby jeho výpověď o azylově relevantních skutečnostech byla dostatečně konkrétní, ucelená a věrohodná. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 – 38).
- Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

V posuzovaném případě se soud ztotožňuje se žalovaným, že žalobkyně svou povinnost uvést věrohodnou výpověď o azylově relevantních okolnostech nesplnila.

32. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně podrobně a srozumitelně popsal, v čem je výpověď žalobkyně nekonzistentní a nevěrohodná, a to zejména na stranách 5- 14 (z hlediska podmínek pro poskytnutí azylu dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu) a na straně 18 - 21 (z hlediska podmínek pro poskytnutí doplňkové ochrany) napadeného rozhodnutí, poukázal zde na značné obsahové i časové nesrovnalosti a rozpory ve výpovědi žalobkyně, a to jak ohledně událostí v zemi původu, tak ohledně tvrzených protirežimních aktivit žalobkyně v České republice. Ohledně země původu je třeba ve shodě s žalovaným uvést, že dle protokolu o pohovoru ze dne 25. 8. 2023 žalobkyně nepopisovala, že by se během zadržení na ní kdokoli dopustil násilí, uvedla pouze úder obuškem, avšak při demonstraci, nikoli po jejím zadržení, uváděla, že byla vždy bez následků propuštěna, musela pouze podepsat prohlášení, nedostala ani pokutu, nebyla obviněna, ani s ní poté nebylo vedeno řízení. Následně však při doplňujícím pohovoru dne 22. 11. 2023 uváděla zcela jiné chování bezpečnostních složek vůči její osobě, přičemž i při samotném doplňujícím pohovoru byla zcela nekonzistentní a uváděla vzájemně si odporující informace (a to i vzhledem k výpovědi u policie dne 23. 8. 2023 v rámci řízení o správním vyhoštění), jednou uvedla, že byla bita a mučena vždy, v dalším případě, že vůči ní násilí použito nebylo, poté uvedla, že se pouze bála znásilnění, v závěru pohovoru pak zcela v rozporu s tím uvedla, že znásilněna byla, a další. Žalovaný pak značné rozpory v tvrzeních žalobkyně zcela podrobně a přesvědčivě popsal v napadeném rozhodnutí, není potřebné je na tomto místě znovu opisovat, soud se s hodnocením žalovaného ztotožňuje a zcela na něj odkazuje. Žalobkyně si zásadně odporovala jak co do popisu nakládání s ní jako se zadrženou osobou, tak co do popisu jednotlivých událostí v zemi původu, přičemž se nejednalo o pouhé drobné či nevýznamné nesrovnalosti, ale o významné rozpory ohledně hlavních událostí jejího azylového příběhu. Žalovaný přitom žalobkyni s těmito rozpory konfrontoval, pokoušel se je vyjasnit, žalobkyně je však neodstranila, naopak často poskytnuté informace ještě více znepráhlednila. Žalovaný přitom postupoval vůči žalobkyni vstřícně a vzal v potaz i možné zábrany žalobkyně uvést tvrzení ohledně znásilnění během prvního pohovoru, nicméně zcela konkrétně popsal, že žalobkyně byla ve svých tvrzeních nevěrohodná i během druhého pohovoru, kdy z reakcí žalobkyně dovedl účelové upravování její výpovědi v reakci na to, že průběh pohovoru se pro ni vyvíjel nepříznivě.
33. Soud nepochybně, že k potenciálním obětem sexuálního násilí jako zranitelným osobám je nezbytné přistupovat zvláště citlivě, přizpůsobit tomu vedení pohovoru, apod. Soud k tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 20. 4. 2017 č. j. 9 Azs 314/2016 – 44, kde konstatoval: *„Při posuzování zranitelnosti žadatele o mezinárodní ochranu vychází Ministerstvo vnitra prvotně z informací v dotazníku žádosti o udělení mezinárodní ochrany, konkrétně z odpovědí týkajících se zranitelnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 123/2015). Pokud žadatel neuvede – jak tomu bylo v případě stěžovatelky, žádné skutečnosti, ze kterých by bylo patrné, že může být považován za zranitelnou osobu, je pak logické, že správní orgán nemá důvod předpokládat jakékoliv závažnější problémy nasvědčující jeho zranitelnosti.“* V daném případě však žalobkyně při poskytnutí údajů k žádosti ani při prvním pohovoru žádným způsobem neindikovala, že byla obětí násilí, či dokonce sexuálního násilí, nedala ani najevo, že má zájem mluvit o citlivých tématech, ani nevyjádřila přání, že by raději pohovor vedla se ženou nikoli s mužem, proti přítomnosti pracovníka žalovaného ani tlumočníka (obou mužů) se nijak neohrazovala, Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

k protokolu pak neuplatnila žádné námitky, nic podobného nedala najevo ani v úvodu doplňujícího pohovoru. Žalovaný tak nemohl z ničeho dovozovat, že si žalobkyně přeje hovořit o citlivých tématech, jako je např. sexuální násilí, nelze mu vytýkat, že by pohovory vedl se žalobkyní necitlivě, nelze mu ani vytýkat, že pohovor nevedla osoba ženského pohlaví. Žalovaný nemůže podobné situace předvídat, pokud je žadatel žádným způsobem nesdělí či nemá jiné indicie. Zvláště když žalobkyně i v průběhu doplňujícího pohovoru nejprve výslovně uváděla, že ona sama se pouze obávala znásilnění, z kontextu tedy nejprve vyplynulo, že ona sama znásilněna nebyla. Teprve v závěru pohovoru uvedla své tvrzení ohledně znásilnění. S ohledem na to soud neshledal, že by žalovaný při zjišťování skutkového stavu nějak pochybil. Dále však soud konstatuje, že ani případné zábrany či ostych žalobkyně hovořit o tématu sexuálního násilí nevysvětlují další zásadní rozpory ve výpovědi žalobkyně ohledně mnoha dalších událostí, které žalovaný podrobně popsal.

34. Žalovaný při hodnocení věrohodnosti výpovědi žalobkyně nemohl ani opomenout, že žalobkyně jako primární důvod svého vycestování z vlasti uvedla studium v zahraničí, kdy o mezinárodní ochranu v České republice požádala až v situaci pozbytí pobytového oprávnění a hrozícího správního vyhoštění, a to na radu právníka s cílem legalizovat pobyt žalobkyně v České republice. K věrohodnosti žalobkyně nepřispěla ani skutečnost, kdy přestože dle svého tvrzení byla pro X režim zájmovou osobou, byl na ní veden spis, atd., zcela bez problémů a legálně vycestovala z X, a to přes přísně střežené letiště X v X, které je řízeno elitními revolučními gardami a kde jsou prováděny důkladné kontroly. Soud má za to, že použití těchto argumentů bylo v případě žalobkyně adekvátní.
35. Žalobkyně pak uváděla značně rozporné a nekonzistentní údaje i ohledně svých protistátních aktivit, které dle svého tvrzení vykonávala v České republice. Tyto rozpory a pochybnosti se týkaly nejen počtu akcí (demonstrací), kterých se údajně měla zúčastnit, ale i jejich charakteru, po porovnání seznamu oficiálně nahlášených protiX demonstrací žalovaný zjistil, že žádná se nekonala na místě, které žalobkyně uvedla, rovněž působilo nevěrohodně, pokud žalobkyně tvrdila demonstrace o tisících účastníků, přičemž dle zjištění žalovaného měla tato shromáždění nahlášenou účast 50-150 osob, dále jejich název se vůbec neztotožňoval s tím, který uvedla žalobkyně. V tomto kontextu žalovaný nepovažoval za přesvědčivé ani tvrzení žalobkyně, dle kterého šla nakoupit a náhodou přitom narazila na protestující X. Žalovaný též vysvětlil, z jakého důvodu nepovažoval za věrohodné tvrzení ohledně pořízených fotografií z demonstrací. Vyjádřil se i k činnosti žalobkyně na sociálních sítích, kdy rovněž vznesl jisté pochybnosti o tom, zda žalobkyně vůbec kdy takové aktivity vykonávala, pokud tvrdí, že její účty již byly vymazány a neexistují. Nicméně i pro případ, kdy by žalobkyně skutečně tyto aktivity dříve vykonávala, dostatečně a podrobně odůvodnil, proč se jedná o aktivity marginální a nezpůsobivé založit obavy z pronásledování či vážné újmy.
36. Soud pak shledal, že žalovaný dal žalobkyni dostatek prostoru, aby se vyjádřila ke zjištěným rozporům a objasnila zjištěné nesrovnalosti, žalobkyně však tyto rozpory neodstranila, ani v žalobě pak neprezentovala žádné konkrétní přesvědčivé vysvětlení ohledně odlišně uváděných zásadních údajů. Hlavním argumentem žalobkyně je její psychický stav, na který poukazovala už ve správním řízení. Žalovaný však tato tvrzení vzal v potaz, zabýval se dvěma lékařskými zprávami, které žalobkyně předložila, ze kterých však vyplývá pouze to, že se u žalobkyně vyskytly úzkostné a depresivní symptomy, zřejmě trpí poruchou ADHD, která jí způsobuje obtíže spojené s neklidem, nesoustředěností. Z žádné této zprávy však nevyplývá, že by žalobkyně trpěla problémy s pamětí, jak tvrdila ve Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

správním řízení. Z těchto zpráv sice vyplývá, že žalobkyně má potíže se soustředěním a s neklidem, což by mohlo vysvětlovat drobné nesrovnalosti ve výpovědi žalobkyně, bylo by pochopitelné, pokud by byla nekonzistentní v určitých detailech. Nicméně dle názoru soudu je rozdíl mezi nesoustředěností a poruchou paměti, přičemž tato otázka je otázkou obecnou, nikoli čistě medicínskou. Tvrzené problémy s pamětí tedy žalobkyně ve správním řízení žádným způsobem neprokázala, i když k tomu měla dostatečný časový prostor. Pro úplnost k tomu soud uvádí, že žalobkyně v domovském státě i v České republice studovala vysokou školu, což jistě vyžaduje určitou úroveň duševních schopností, včetně paměti.

37. I kdyby však žalobkyně skutečně měla problémy s pamětí, byť to neprokazovaly předložené lékařské zprávy, nemohlo by to vysvětlovat to, pokud ohledně zásadních událostí svého azylového příběhu uváděla různé verze resp. různé konkrétní a detailní popisy těchto událostí. Pokud by si žalobkyně některé okolnosti nepamatovala, nic jí nebránilo to ve správním řízení uvést a jednoduše sdělit, že na určité skutečnosti si nemůže vzpomenout. Ostatně v některých případech to při pohovorech uváděla. Problémy s pamětí resp. její výpadky však těžko mohou být důvodem toho, pokud ohledně určitých dějů uváděla zcela konkrétní, avšak vzájemně si odporující údaje, žalovaný obdobnou argumentaci uvedl na straně 14 napadeného rozhodnutí. Pokud jde o žalovaným shromážděné zprávy týkající se poruchy ADHD, žalovaný je použil spíše pro dokreslení a pouze podpůrně, nicméně ohledně konkrétního zdravotního stavu žalobkyně vycházel z předložených lékařských zpráv, které problémy s pamětí neprokazovaly. Lze jistě souhlasit s tím, že žalovaný nemůže činit závěry ohledně zdravotního stavu žalobkyně, neboť se jedná o otázku odbornou. V této souvislosti bylo shromáždění uvedených článků žalovaným nadbytečné a částečně i matoucí, nicméně nejedná o zásadní pochybení, neboť ohledně hlavní otázky žalovaný vyšel ze závěrů zpráv lékařských. Soud pak neprováděl k důkazu zprávu školního psychologa ze dne 20. 2. 2024, neboť žalobkyně s ní mínila prokazovat své problémy s koncentrací, depresemi a úzkostmi, nicméně takové problémy již byly prokázány ve správním řízení, a to navíc přímo zprávami lékařskými (včetně psychiatrie), dokazování zprávou od psychologa by tak bylo nadbytečné.

38. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2021 č.j. 5 Azs 19/2020-45 uvedl, že: „...závěr žalovaného o tom, že azylový příběh žadatele či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice. Mezi ně patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, její plausibilita ve světle mimo jiné relevantních informací o zemi původu atd. (srov. např. rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2008, č.j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č.j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č.j. 4 Azs 71/2015-54, č. 3279/2015 Sb. NSS, nebo ze dne 12. 4. 2021, č.j. 5 Azs 97/2019-41).“

39. Soud má za to, že žalovaný ve smyslu uvedené judikatury hodnověrnost výpovědi žalobkyně důkladně přezkoumal, pro svůj závěr o nevěrohodnosti uvedl zcela konkrétní a opodstatněné důvody, hodnotil vnitřní a vnější konzistentnost výpovědi. Soud k tomu pouze doplňuje, že věrohodnost žalobkyně nepodporuje ani nově sdělená informace o tom, že její sestra v současnosti navštívila v X jejich rodiče, neboť při pohovoru dne 22. 11. 2023 uvedla, že sestra žijící v ČR by se nemohla vrátit do X, neboť je státními orgány nařčena ze spolupráce s rádiem F. Jedná se pouze o další příklad rozporů v tvrzeních žalobkyně. Na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

základě shledané nevěrohodnosti pak žalovaný nenašel důvody, pro které by žalobkyni mohl být udělen azyl dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

40. Je třeba připustit, že žalovaný se v části týkající se posouzení podmínek pro udělení azylu příliš nezabýval situací v zemi původu, byť podle zpráv shromážděných ve spise je X islámskou republikou, situace v oblasti lidských práv je velmi nepříznivá, trest smrti je uplatňován velmi extenzivně, ve věznicích je rozšířeno mučení, jsou popisovány masové protesty po smrti M. A. v září 2022 a jejich brutální potlačování bezpečnostními složkami. Nicméně, soud neshledal, že by se jednalo o pochybení, které by vedlo k nezákonnosti napadeného rozhodnutí a bylo důvodem pro jeho zrušení, neboť výše popsaná nevěrohodnost ve výpovědi žalobkyně by nemohla vést žalovaného k jinému, než přijatému závěru, ani kdyby se důkladněji zabýval situací v zemi původu. Obecná špatná situace v zemi původu nemůže být sama o sobě důvodem pro udělení azylu, pokud nejsou dány též individuální relevantní důvody na straně žadatele.
41. Obdobné závěry se týkají též podmínek pro udělení doplňkové ochrany, kdy žalovaný rovněž vycházel ze závěrů ohledně nevěrohodnosti výpovědi žalobkyně. Nerozporoval neuspokojivou situaci ohledně stavu lidských práv v X, i jejich porušování v důsledku masových protivládních protestů v roce 2022, avšak s ohledem na prokázanou nevěrohodnost týkající se problémů žalobkyně ve vlasti i jejích tvrzených protivládních aktivit v ČR tyto informace nepovažoval pro případ žalobkyně za relevantní. Z procesní opatrnosti se zabýval i situací navrátilců, a to s ohledem na konkrétní profil žalobkyně, ale ani v tomto smyslu na podkladě zprávy o zemi původu nebezpečí vážné újmy neshledal. Soud ani v závěrech ohledně doplňkové ochrany neshledal pochybení.
42. S ohledem na výše uvedené neshledal soud důvod pro doplnění dokazování zprávami o zemi původu, na které žalobkyně poukázala v žalobě a jejím doplnění a ohledně kterých připojila vždy pouze webové odkazy (zprávy samotné nepřipojila). Ani soud nijak nezpochybňuje neuspokojivou situaci ohledně lidských práv v X, ani skutečnost, že došlo k jejímu zhoršení po masových protestech po smrti M. A., což ostatně vyplývá již ze správního spisu. Nicméně ani takové okolnosti by nemohly nic změnit na shora uvedených závěrech ohledně nevěrohodnosti tvrzení žalobkyně, což bylo hlavním důvodem neúspěšnosti žádosti žalobkyně.
43. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
44. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. srpna 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.